

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
 Inzerati: do 9 petih vrst 1 D, od 10—15 petih vrst 1 D 50 p, večji inzerati petih vrst 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, prekladi petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inzeratni davek posebej.
 Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znak za odgovor.

Uredništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva ulica št. 5, prtljčno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.
 Dopise sprejema le podpisano in zadostno frankovano.
 Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke:
 v Jugoslaviji vse dni po Din 1—
 v inozemstvu navadne dni Din 1, nedelje Din 1-25
 Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:		V Jugoslaviji		V inozemstvu	
		v Ljubljani	po pošti		
12 mesecev	...	Din 120—	Din 144—	Din 216—	
6	...	60—	72—	108—	
3	...	30—	36—	54—	
1	...	10—	12—	18—	

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno **200** po nakaznici.
 Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Pred preobratom v državni politiki.

Razmere se razvijajo tako, da je treba že v najbližji bodočnosti računati s splošnim preokretom v naši notranji politiki. V ospredju vse notranje politike stoji danes bivši predsednik demokratskega kluba Ljuba Davidović, čigar politika teži za tem, da odstrani iz našega političnega življenja rak-rano — hrvatsko-srbskega spora. Ta svoj cilj zasleduje Davidović z vso doslednostjo in požrtvovalnostjo. Pribeževanja struja v demokratskem klubu je storila vse, da Davidović zastavi pot, ki vodi k temu smotru. Da prepreči akcijo za sporazum s Hrvati, je Pribeževanja skupina izzvala v demokratskem klubu debato o stališču, ki ga naj zavzame demokratska stranka napram težnji, da se z energično operacijo spravi končno s sveta hrvatsko vprašanje. Kako je ta debata končala, je znano. Pribeževanju je uspelo pridobiti zase neznatno večino v demokratskem klubu, s čimer je menil, da je zaenkrat prekrizal Davidovičeve načrte. Računal je, da bo sedaj Davidović enostavno kapituliral ter se hoče — nočeš pokoril njegovi komandi. Toda Pribeževanju je delal račun brez krčmarja. Davidović se ne samo ni pokoril njegovemu diktatu, marveč je še odločneje kakor prej krenil na pot, ki vodi k ozdravljenju našega političnega življenja t. j. na pot sporazuma s Hrvati. S tem svojim odločnim korakom si je pridobil popolno zaupanje hrvatskih politikov, ki so mu v soboto poslali tole brzojavko:

»Z odličnim svojim nastopom za politiko sporazuma z nami Hrvati na temelju stvarne ravnopravnosti ste si pridobili popolno naše zaupanje in stojite danes na čelu vseh parlamentarnih strank in skupin za sporazumno delo, ki so imele že pri zadnjih volitvah za seboj veliko večino našega naroda, namreč okrog 900.000, od tega sam Hrvatski blok okrog 330 tisoč, od vseh oddanih glasov preko 1.300.000. Tudi v samem parlamentu imajo stranke za sporazum znatno večino nad strankami, ki so za nadaljevanje politike nasilstva, brezpravnosti in korupcije in za katere baje ne obstaja hrvatsko vprašanje. Zato Vas Hrvatski blok pooblašča, da tudi v njegovem imenu predlagate sestavo volitvene vlade, posvečene sporazumu, kot edino ustavno pot, da se ne spremeni parlamentarna kriza v državljansko vojno, povzročeno od vlade, kar bi neizogibno vodilo h katastrofi.«

S tem pooblastilom, ki so ga poslali hrvatski poslanci Ljubi Davidoviću, se je njegovo stališče silno okrepilo, to tembolj, ker so poslanci Hrvatskega bloka istočasno poslali preko srbijskega poslanca Anastazijevega Davidoviću še posebno pismo, v katerem ga obveščajo, da pridejo vsi Hrvati takoj v parlament in položijo prisego zvestobe kralju in ustavi, čim kralj poveri sestavo nove vlade njemu — Davidoviću.

To pismo je nesporno največje politične važnosti. Politiki, ki so od leta 1920 do danes neomajno stali na stališču abstinence, na stališču negativne politike, ki ni priznavala ne države, ne njenih uredb, se sedaj izrekajo za pozitivno politiko in se postavljajo na temelj državne skupnosti in priznanja sedaj obstoječega faktičnega stanja v državi, vse to pa pod edinim pogojem, da se poveri sestavi nove vlade Ljubi Davidoviću, v čigar državniško poštenost in dobro voljo edino verujejo.

Dasi se je hotelo z gotove strani ta dogodek omalovaževati, vendar je ta korak Hrvatskega bloka napravil na vso javnost, predvsem pa na beografske vladne in politične kroge silen vtis. In ne motimo se, ako trdimo, da so sporočila poslancev Hrvatskega bloka Davidoviću povzročila predvsem to, da se je ponesrečila misija Nikole Pašića za sestavo nove vlade, kar bo imelo za posledico, da bo kralj poveril sestavo nove vlade, o čimer vedo povedati že beografski listi, Ljubi Davidoviću.

Oprta na oporo svojih številnih somišljenikov v demokratskem klubu in podprt od celokupne hrvatske delegacije, ki se je od sedaj odtežovala parlamentarnemu delu, je Ljuba Davidović v danem momentu edini, ki lahko uspešno reši ta mu poverjeni mandat.

Čim pa se posreči Davidoviću njegova misija, bo to signal za splošen preobrat in preokret v vsi naši državni politiki.

Zaupajoč Davidoviću se poslanci Hrvatskega bloka odpovedo abstinence, pridejo v parlament in akcija Ljube Davidovića za sporazum s Hrvati in za odstranitev hrvatsko-srbskega spora stopi v akuten štadij. In od tu do korektur vidovdanske

ustave je nato samo še en korak. Da pa je ta korektura v eminentnem interesu naroda in države, uvideva danes že vsakdo, ki ni udarjen s politično slepoto!

VLADNA KRIZA.

PONESREČENA MISIJA NIKOLE PAŠIĆA. — PAŠIĆ VRNE MANDAT ZA SESTAVO VLADE. — KABINET LJUBE DAVIDOVIĆA NA VIDIKU!

— Beograd, 11. decembra. (Izv.) Razvoj zadnjih političnih dogodkov jasno kaže, da je mandatator krona g. Nikola Pašić v vseh dosedanjih pogajanjih in v razgovorih z zastopniki posameznih parlamentarnih skupin doživel neuspehe.

Očividno je, da Pašić ne more sestaviti niti volitvene, niti poslovne vlade in je pričakovati, da vrne še tekom današnjega dopoldneva poverjeni mandat kroni.

— Beograd, 11. decembra. (Izv.) Glede politične situacije je zanimivo, da se vsi zastopniki parlamentarnih skupin, s katerim je bil g. Nikola Pašić v kontaktu, izjavili, da ne morejo dati nobenega pozitivnega odgovora na vprašanje, kako stališče zavzamejo napram njegovi vladi. Zastopniki manjših parlamentarnih skupin so se izgovarjali, da morajo popreje popraščati mišljenje svojih klubovih tovarišev.

G. Nikola Pašić je včeraj ob 10. do 12. dopoldne imel posvetovalno z radikalnimi ministri in vplivnimi člani glavnega radikalnega odbora. Na teh sestankih so predvsem razmotrivali celokupno notranjo parlamentarno situacijo, dalje je bil razgovor o najnovejši brzojavki Hrvatskega bloka Ljubi Davidoviću in nasprotno Ljube Davidovića Hrvatskemu bloku. Tudi v radikalnih krogih je brzojavka Ljube Davidovića napravila najglobljejši vtis. Na tem sestanku so končno skoro vsi radikalni ministri in voditelji stranke bili soglasne mišljenja, da ni mogoče sestaviti volitvene vlade, kar tudi ne poslovne vlade, ki bi imela nalogo spraviti pod streho najnujnejše zakone, katerih rešitev odločno zahteva kralj sam. Pašić in ostali voditelji radikalne stranke so mogli konstatirati dejstvo, da ne morejo v nobenem slučaju računati na kompaktnost demokratskega kluba in da je nemogoče, da bi vseh 86 demokratskih poslancev podpiralo vlado v narodni skupščini. Računati morejo le,

da bo 42 demokratskih poslancev z gotovostjo in odločnostjo nudilo podporo novi vladi. Skupina Ljube Davidovića je po mišljenju radikalcev v gotovem oziru »nezanesljiva«.

Pašićeva konferenca s podpredsednikom demokratskega kluba.

— Beograd, 11. decembra. (Izv.) Po sestanku z radikalnimi ministri in vodilnimi člani radikalne stranke je imel Nikola Pašić včeraj popoldne kratek sestanek s podpredsednikom demokratskega kluba Radovićem. Pašić je skušal od njega dobiti jasno sliko o razpoloženju demokratskega kluba napram njegovi novi vladi. V prvi vrsti je Pašić hotel vedeti, če bo demokratski klub kot celota v narodni skupščini podpiral njegovo vlado, ali ne. Podpredsednik Radović je dal le odgovor, da demokratski klub gre v koalicijsko vlado pod pogojem, da se čim prej izvede uradniški, invalidni in zemljoradniški zakon in da nato takoj vlada začne s pripravami za nove volitve. V razgovorih ni bila včeraj dosežena soglasnost. Pašić je med drugim tudi zahteval, da se demokratski klub izreče o zakonu glede neposrednih davkov za vso državo, kateri zakon je nujno potreben, da se morejo izvesti gori omenjeni trije zakoni. Končno je podpredsednik demokratskega kluba Radović izjavil Pašiću, da poroča demokratskemu klubu o teh razgovorih in da predloži danes ob 10. dopoldne definitivni odgovor demokratskega kluba. Kakor v parlamentarnih krogih zagotavljajo, ni bil Pašić popolnoma zadovoljen z izjavami Radovića.

Brzojavka Ljube Davidovića Hrvatskemu bloku.

— Beograd, 11. decembra. (Izv.) Brzojavka Hrvatskega bloka, s katero je bila izročena Ljubi Davidoviću popolna zaupnica in popolna podpora Hrvatskega bloka je že v soboto popoldne vzbudila v parlamentarnih krogih globok vtis. Nekateri politični krogi so skušali zateiniti važnost te brzojavke. Tekom včerajšnjega dneva pa se je pokazalo, da Ljuba Davidović prav resno računa z akcijo Hrvatskega bloka za sporazum med Hrvati in Srbi. Živahne komentarje je vzbudil Davidovičev br-

zjavni odgovor Hrvatskemu bloku. Včeraj poslana brzojavka se glasi:

»Predsedniku Hrvatskega bloka Stjepanu Radiću in dr. Drinkoviću v Zagrebu.

Zahvaljujem se Vam najtopleje v svojem in svojih prijateljev imenu za akt zaupanja, ki ste mi ga izkazali. Veseli me razumevanje, ki je izraženo v Vaši brzojavki za politiko sporazuma srbsko-hrvatskega, katerega ne more uspeti brez gotovosti na podporo z ene ali druge strani. Hrvatski blok pozivljam, da v akciji, katero je započel, zavzame vlogo, ki odgovarja njegovi parlamentarni poziciji. V tem pravcu Hrvatski blok lahko računa ne samo na moje in mojih prijateljev sodelovanje, temveč tudi na podporo vsega objektivnega javnega mišljenja.

Ljubomir Davidović.

— Beograd, 11. decembra. (Izv.) Davidovičeva brzojavka je v gotovih krogih vzbudila splošno zmedo. Jasno je, da je Ljuba Davidović s to brzojavko odločno in odkrito pozval Hrvatski blok, da pridejo hrvatski poslanci kompaktno v Beograd ter sodelujejo pri parlamentarnem delu. Sedaj je po mnenju političnih krogov najugodnejši trenutek, da se Hrvati sporazumejo s Srbi. Ljuba Davidović lahko z gotovostjo računa, da bo v slučaju, če se Hrvatski blok odzove njegovemu pozivu, imel v parlamentu moralno in dejansko podporo vseh opozicijskih skupin in da more računati na nje pri sestavi nove vlade, ki bi imela nalogo takoj izvesti volitve.

— Beograd, 11. decembra. (Izv.) V parlamentarnih krogih pričakujejo z vso gotovostjo, da sprejme še tekom današnjega dneva Ljuba Davidović od kralja mandat za sestavo vlade. Kralj pozove Ljubo Davidovića v avdienco in bo zahteval, da mu Davidović pojasni sedanji politični položaj.

IZGREDI ZEMLJODELCEV V SOFIJI.

— Beograd, 9. dec. (Izv.) Zadnje vesti iz Sofije potrjujejo, da so zemljoradniki izvršili velike izgrede proti pristašem meščanskega bloka. Oplenili so več trgovin.

— Dunaj, 8. decembra. (Izv.) Po izjavi tukajšnjega bolgarskega poslanika je v vsej Bolgarski upostavljen popoln red in mir.

Miran Jarc:

BOG IN PUSTOLOVEC.

(Dalje.)

Okrenil sem se k škrlatnordeči zavesi, ki je zastirala vhod v čajnico. Od tam se je razlegal ženski krik.

Anita?! —
 Neodoljiva sila me je gnala v ono smer, toda pred zaveso sem plah obstal. Začul sem šepet, ihtenje, lahen ropot, nato pa zamolkel udar ob tla; — — — hipna grobna tišina. — Šum obleke ... stopicanje ... zavesa se je nekoliko odgrnila.

Skozi odprtino med okrajkom zagrinjala in naglo izstopivšim go spodom sem v bliskovitem času videl bolj z duhovnimi nego telesnimi očmi na tleh ležečo žensko v beli obleki in zvrnjen stol.

A komaj sem se mogel zavedeti od začudenja, že me je prijel oni pogod za roko in me krčevito potegnil seboj. Bil je — moj prijatelj Deletur.

V obraz je bil mrtvaško blede, okrog ustnic mu je igral grozen nasmeš in hladna roka se mu je močno tresla.

»Ti tukaj?« sem vzkliknil.

Z vso muko si je moral priboriti vsaj navidezno nerazburjenost, da mi je mogel mirno odvrniti:

»Toda, kaj vraga iščeš pri teh zavesah! ... Jaz sem imel važno opravilo ... zdi se mi, da so oni (besedo »oni« je izrekel skrajno zaničljivo) v dvorani že vsi opiti in nasplesani!«

»Sodoma«, sem mu odvrnil, »jaz pa sem imel tod še vse važnejše romanje, ki mi je povzročilo močan glavobol, oziroma duhobol ...«

»Pojdiva v dvorano ... Izveš nekaj strahovito zanimivega, da boš pomnil vse žive dni; morda noj tudi še kaj doživiš ...«

»Sem že dovolj. V dvorani igra ta verižniška tolpa šah ...«

»Šah?«

»Šah in z živimi figurami. Mešto kralja love Boga, pomisli, Boga!«

»Presneto so duhoviti!«

V par besedah sem prijatelju orisal prejšnji prizor. Tedaj pa sem se spomnil na ravnatelja dr. Krmarja. Obšla me je groznica. Prijatelj je takoj opazil moje vznemirjenost. Povedal sem mu, koga iščem.

Zamahnil je: »He, Krmarja? To ti je v resnici krmar. Sicer ga

pa iščeš zaman; pred četrto ure je odšel najbrž domov.« »Domov? Potem moram ponj na stanovanje!« »Ostani! Saj pa je morda odšel kam drugam. Ti vrati niso nikoli siti! Predno je izginil, sva se prav ostro pogledala iz oči v oči!«

»Vidva?«

»Jaz in on, da! Misli si, kako sem se začudil, ko sem v njem spoznal svojega nekdanjega znanca. Dve leti po mojem prihodu iz Amerike se je vrnil v Evropo.«

»Saj res! In vidva sta se spoznala?«

»Kajpak. Ubogemu delavcu v rudniku sem parkrat pomagal z denarjem. Potem pa je fant začel nadaljevati svoje prejšnje študentsko postopanje in začel snovati veliko stavko. Sredi priprav pa se je prodal nekemu bankirju, ki mu je izplačal zahtevano vsoto in še več, le da so mogli prevarane rudarje peklenko stisniti. Nato je pisaril pri neki izvoznici družbi, vodil za nos ravnatelje in njihove žene in slednjič otvoril svoj lastni denarni zavod. Od tistega časa dalje se je izborno vživljal v vlogo dostojnega in vseskozi pravilnega poštnjaka-veljaka, kar sva nenadoma trčila skupaj. Prosil sem ga namreč za neko pomoč ... toda to te več ne zanima. Glavno je, da veš, da je vaš ravnatelj

falot od nog do glave in da sem mu danes to tudi v obraz povedal in mu prokoval nekaj takega, da se me bo spominjal morda še na onem svetu!«

»Na o-nam sve-tu!« sem vtrepetal. »Ne bodi malenkosten. Toda zakaj si me tako prepadeno pogledal, ko sem izrekel »na onem svetu?«

Opazil sem, da se je prijatelj sunkovito vzgani, kot da sem ga pičil z bodalom.

»Ti imaš sploh navado,« sem mu rekel, »rabiti prav neobičajne izraze, ki jih še podčrtavaš z glasom, s pogledom in kretnjami!«

»Da, to je navada, navada. Toda pojdiva gledat, kako love Boga!«

Ker mi torej ni bilo mogoče najti ravnatelja, sem peljal Deletura v dvorano. Oba šahista sta že omagovala in videlo se jima je, da sta se igre naveličala; tudi gledalci so že izgubili zanimanje in se zabavali med seboj. Vse oči so se izdihavalo trudnost, razpad, smrt. Zdelo se mi je, da sem stopil v brezmejno praznino, v kateri so kot večje svetle žarnice in se gnetli ljudje kot polževljeni okostnjaki.

Vsaka najmanjša stvar mi je vzbujala grozo, tako celo zlati okvirji pri velikih stenskih zrcalih, v katerih enem sem zagledal sebe. In tudi pred svojo

lastno podobo sem vtrepetal: to sem jaz? To sem jaz — človek? Človek? ... Zastudilo se mi je moje živalsko telo. Žival?! ... Toda iz oči mi je odmevala kot iz neskončne daljave neka nova, neznanca, pritajena godba. Kot blisk je švignila po črnem nebu moje duhovne slepote misel: ali niso te telesne oblike le začasni, a vedno se izpreminjajoči, nepojmljivi mi zledeneli odtisi nekega večnega živga valovanja, ki se mu te oblike prikrajajo, prilagajajo in se z njim vred preobražajo?

Pri besedi »preobražajo« sem se čudno vzradoščen spomnil preobražanja žab. Začutil sem, da sem tak, kot se vidim v zrcalu in kot so vsi drugi ljudje, kot mi jih prikazujejo oči, samo trenutna slika v brezkončnem filmu razvoja; ustavil sem se ob divni domislitvi: kak je bil moj snovni izraz — nekoč in kako bo podoba mojega telesa in vseh teh teles v še sivih bodočnostih ...

Obšla me je osamelost ... Po kakih zakonih se vrši ves ta razvoj?! ... Ali sem morda jaz sam gospodar teh sil?! ... Spomnil sem se onega slovečega znanstvenika, ki mi je ravnokar razkril svojo nesrečo. Ali je ta mož v resnici sposobnejši od drugih zemljanov, uravnjavati neznane temne sile? — — —

Konferenca ministrskih predsednikov zavezniških držav.

ANGLIJA PROTI FRANCIJI — MUS-SOLINIJEVI PREDLOGI

— London, 10. decembra. (Izv.) Danes dopoldne je pričela v angleškem zunanjem ministrstvu konferenca ministrskih predsednikov zavezniških držav. Konferenca se udeležujejo Belgiji, Franciji, Italijani in Angliji. Bonar Law je otvoril konferenco. Pred poslopijem zunanjega ministrstva se je zbrala velika množica, da vidi italijanskega ministrskega predsednika Mussolinija. Občinstvo je bilo zelo radovedno, kakšen nastop ima Mussolini. Mussolini je stopil z avtomobila samozavestno in na njegovem obrazu se je brala diplomatska hladnokrvnost. O sejah je bil izdan kratek komuniké, ki veli, da ima konferenca ministrskih predsednikov nalogo, razmotriti vprašanje moratorija medzavezniških dolgov.

— London, 10. dec. (Izv.) Bonar Law se je držal na prvi seji zelo rezervirano, pričakuje, da spregovori Poincaré in poda svoje predloge. Poincaré je govoril sicer na dolgo, pa precej na splošno in se ni spuščal v nikake podrobnosti. Tretji govornik je bil Mussolini, ki je takoj predložil svoje rešitev vprašanja reparacij in dolgov, kakor je bila izdelana med Rimom in Londonom. Belgijski zastopnik Theunis je kazal razpoloženje, da se pridruži italijanskemu predlogu. Popoldne se je seja nadaljevala na temelju italijanskega predloga, s katerim se baje hoče sprijazniti tudi Poincaré. Bonar Law čaka še mnenja ministrskega sveta. Italijanski predlog podrejuje vprašanje reparacij rešitvi vprašanja medzavezniških dolgov. Zato pa se bo zahtevalo, ako že ne soglasja, pa vsaj mnenja tudi s strani Amerike. Anglija pošlje posebno mislijo v tej zadevi v Zedinjene države. Iz tega bi se dalo sklepati, da konferenca v Bruslju morda sploh ne bo potrebna, ako pa se bo vršila, se zgodi to šele spomladi. Ameriški zastopniki ne taje, da spregovore svojo besedo k sestanku. V Londonu se nahaja tudi nemški specialist za reparacije Bergmann, ki stopi v stik s tremi navzočimi ameriški poslanci. Konferenca utegne trajati osem dni.

Angleško časopisje piše obširno k sestanku ministrskih predsednikov izjavljajo, da je danes sporazum še mogoč, čež mesec pa bi bil najbrže izključen. Obrača se do Francije za nasveti, da se pride do sporazuma, istočasno pa tudi do Nemčije, ki jo je nevarnost, kateri se izpostavlja, ako bi se reparacijske zadeve ne dale dognati v Londonu. To priliko je porabil Lloyd George, da v dveh listih ostro nastopa proti Franciji, ki misli na aneksijo renskih provinc pod pretezo, da je Ren edina naravna obramba republike. Lloyd George misli, da v Franciji ni politika, ki bi se mogel odločno postaviti proti tej tendenci in proti tej aspiraciji, od katere uresničitve je odvisen evropski mir in obstoj sedanje kulture. Proti Nemčiji pravi Lloyd George, da ako misli na kako maščevanje bo našla proti sebi vedne one zavezničke, ki so jo že premagali, istočasno pa na treba reči Franciji, da ako bi ona izzvala vojno radi renskih provinc, bi se simpatije Anglije odločno obrnile od nje in stopile na stran naroda, ki se bori za svojo lastno integralnost. Lloyd George opozarja Francijo, da tekem jedne generacije nemško prebivalstvo v Evropi naraste najbrže na sto milijonov in obramba ob Renu ne bo zadoščala, da bi se francoska republika rešila pred maščevanjem Nemčije. Francija lahko upa na pomoč Anglije in Amerike, toda zagotoviti si mora to pomoč samo, ako izpremeni svojo politiko. Poincaré je zelo razburjen in hoče v prvi seji energično protestirati proti nemu. »Temps« pravi na to, da je Lloyd George sovražnik miru in da se je oprjel one nevarne mentalitete, katero je imel leta 1914.

— London, 10. decembra. (Izv.) Prvi dan posvetovanja zavezniških ministrskih predsednikov je zapustil dober vtis. Posvetovanja so zelo olajšana. Francosko stališče je to-le:

Nemčiji se lahko dovoli dveletni moratorij za reparacijska plačila, dajanje v naturi pa se moralo nadaljevati. Nemčiji je treba nuditi finančno sanacijo. V to svrhu naj se ji dovoli kredit v znesku 500 milijonov zlatih mark in to v glavnem trgu. Da se načrt sanacije in dovolitev kredita moreta izvršiti, naj se dovoli pobiranje 25% od dohodkov nemškega izvoza in carine pod kontrolo zavezničkov.

Mussolini je predložil noto, v kateri je določeno stališče italijanske vlade. Mussolini zahteva, da se Nemčija primora k plačilu reparacij in da se poveča % delež Italije na vojni odškodnini.

Bonar Law je preciziral stališče Anglije do Nemčije. Je za to, da se Nemčiji dovolijo olajšave in da se vpoštevajo plačila zmožnost Nemčije. Nemška vlada je predložila konferenci noto, v kateri izjavlja, da je pripravljena dati zavezničkom v zastavo in garancijo znesek 3 milijard zlatih mark v obliki bonov, ki jih bi zaveznički placirali na svetovnem trgu. Od tega zneska bi se polovica 1% milijarde vporabila za reparacijska plačila, polovica pa za stabilizacijo marke.

Zaveznički so sklenili, da se nemški predlog ne vzame za podlago razpravam.

Politične vesti.

— Razkol v demokratični stranki. Iz demokratičnega kluba je izstopil posl. Jovan Magovčević, eden najvestejših somišljenikov Ljube Davidoviča. Kakor javlja »Balkan«, izstopilo iz demokratičnega kluba še poslanci Angelič, Stevič, Pečič, dr. Veljković in dr. Šumenković. Osnovali bodo posebni klub pod imenom »Jugoslovenske zajednice«. Temu klubu pristopi kasneje tudi Ljuba Davidović s svojimi somišljeniki.

— O demokratičnem klubu. Pribeževič-Zerjavovi listi skušajo rezultate razprave, ki se je vodila v demokratičnem klubu o notranji politiki, predstaviti tako, kakor da je na vsi črti zmaga Pribeževičeva struja, s čimer da je zagotovljena ne samo enotnost demokratičnega kluba, marveč tudi nadaljna radikalno-demokratiška koalicija, na katero se bo lahko opirala nova Pašičeva vlada. Nepristranska javnost seveda sodi o izidu debate v demokratičnem klubu čisto drugače, docela drugače pa sodi o tem tudi glavno glasilo radikalne stranke »Samouprava«, ki piše: »Tak izid glasovanja v demokratičnem klubu je pokazal, da demokratiška stranka kot celina ni več sposobna, da bi izvajala niti politike, temelječe na izvajanju vidovdanske ustave, niti politike sporazuma s Hrvatskim blokom v cilju spremembe te ustave.«

— Voditelj komunistov dr. Marković pred sodiščem. Danes se je pričela v Beogradu obravnava proti dr. Simi Markoviću, bivšemu poslancu in vodji komunistične stranke. Obtožen je radi več prestopkov proti kazenskemu zakonu.

— Nov list. Koncem letošnjega leta začne izhajati v Dukačinu pri Peči nov list »Glas Juga«. Glasilo ne bo pripadalo nobeni stranki, marveč bo, kakor pravijo njegovi ustanovitelji, moderen in svobodnomiseln organ vseh brespravno užaljenih in ponižanih sinov našega naroda. Poleg tega ima list namen širiti narodno misel v južnem delu Srbije, v takozvani Metohiji, ki do danes še ni imela odgovarjajočih intelektualnih pijonirjev.

— Kdaj bo volitve v narodno skupščino? »Balkan« poroča, da je prevladovalo v radikalnem klubu do nedavna glede novih volitev to-le mišljenje: »Kar se tiče volitev ni mogoče govoriti na težak notranji položaj v državi niti misliti na to, da bi se mogle volitve izvesti sedaj ali spomladi. Ugoden trenotek za volitve bo šele bodočoj jeseni, ko se uredi razmere in se spremeni sedanji težak položaj.« Med tem se je politični položaj tako bistveno spremenil, da je treba računati s tem, da se bodo vršile volitve v parlament že prihodnjo spomladi.

— Nov predsednik poljske republike. Iz Varšave poročajo: Kot naslednik Piłsudskega je bil izvoljen za predsednika poljske republike dosedajni minister zunanjih del dr. Narutowicz. Pri volitvi je dobil 289 glasov, njegov protikandidat sedanji poljski poslanik v Parizu Zamojski pa 277. Predzadnja volitva na skupni seji poslanske zbornice in senat.

— Konec irsko-angleškega spora. Po dolgoletnem obotavljanju je Angleška končno vendar le priznala neodvisnost irske države. Kralj je podpisal imenovanje T. Healyja za irskega generalnega guvernerja. V četrtek se je sestel parlament svobodne države v Dublinu, da pripravi vse potrebno za prisego generalnega guvernerja. Člani parlamenta so položili sočasno prisego, ki se glasi: Svečano prisegam zvestobo in udanost ustavi svobodne irske države, kot je bila zakonito proglašena, prisegam, da bom ostal zvest Nj. Vel. kralju Georgu V., njegovim dedičem in zakonitim naslednikom v zavezniških odnosih irske z Anglijo in njene pripadnost v skupini narodov, ki tvorijo angleško ligo narodov. — Volitve in imenovanje senatorjev se bodo vršile v najbližjem času. Med kandidati sta dva znana irska pisatelja W. Yeats in G. Russell.

— Nansen si je premislil. Nansen je poročal Društvo narodov o položaju v današnji Rusiji in zaključil svoje poročilo z nastopno izjavo: Zdi se mi, da so se sovjeti vrnili k metodi Potemkina, ruskega generala za časa Katarine, ki je hotel prepričati carico o narodnem blagostanju s pomočjo dekorativnih turških vasi. Moskva je sedaj izpremenjena v ogromno Potemkinovo vas, ki jo skrbno okrašujejo nalašč za inozemce. Nekoliko kilometrov od mesta pa umirajo ljudje od lakote.

Gospodarstvo.

K PROPADU SOCIALISTIČNO-KOMUNISTIČNE INICIJATIVE V SVIČI.

Na kratko smo že poročali, kako je propadla socialistična - komunistična iniciativa za oddajo premoženja v Svici. 725.000 glasov je bilo proti inicijativi in za njo samo 110.000 klub vsej ogromni agitaciji s socialistične strani. Izid pozdravljajo z največjim veseljem vse meščanske stranke, oblasti, banke, trgovina, industrija, obrt, kmetovalci, pa tudi v zelo velikem številu oni sami, ki so glasovali za ta predlog, kajti vsi uvidevajo, da bi bil za deželo katastrofalen vsak poskus prehoda v komunistični obrat. Zmaga privatno-gospodarskega sistema je sijajna tako, da bodo v bodoče v Svici vsi taki komunistični poskusi nemogoči.

Inicijativni predlog je obsegal po podrobnih pojasnilih pravo davščino na premoženje in ta davščina bi bila zadela v glavnem premoženje manjšine, takole tri in pol odstotka prebivalstva. Davščina je izvenala malo premoženje in rastla progresivno do 60% za večje premoženje. Reklo se je, kar je zvenelo zelo vabilno, da se porabi denar iz inicijative za raznovrstne socialne naprave splošne ljudske koristi. Naglašalo se je napram malim posestnikom, da predlagana oddaja premoženja ne zadeva njih, marveč samo velikega in bogataša ter gre za nekako izravnavo premoženja. Proti temu so nastopili politiki, publicisti, vseučiliški profesorji, industrijalci, trgovci in banke, ki so dopovedali širokim masam, da gre za njihove splošne interese in ne samo za par ljudi. Ako bi se iniciativa izvedla z zmago, bi bile hudo zadete tudi ljudske mase same, ako ne direktno pa indirektno, po raznih organizacijah pa tudi direktno razne delavske ustanove, ki bi morale plačati socialistično-komunistične davščine. »Echo de Paris« piše k porazu inicijative: »Niti švicarske finance niso zahtevale takega upada v privatno premoženje, niti socialni zakonik, katerim v Svici oblasti posvečajo posebno pozornost. Sprejetje inicijative bi bilo pomenilo nasprotno za gospodarsko življenje Švice propast in pospešilo bi bilo beg kapitala iz dežele.« »Eclair« ugotavlja, da predstavlja skupni znesek premoženja eno in pol milijardo, skupni znesek iz dela pa 5 milijard. Ako se ta znesek premoženja en in pol milijardo obremeni, nasprotno pa pet milijard delovnega dohodka oprosti vsake oddaje, je to pač praktična metoda za kako četrtno, ki se pa pozneje izkaže za zavrnjeno. List navaja kot posledice takega postopanja: beg kapitala, padanje vrednostnih papirjev, panike na borzi. Upa, da Francijo ne zadene tako zlo.

★ ★ ★

— Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani ima v četrtek, dne 14. decembra 1922 ob 15. uri popoldne v zborniških prostorih redno javno sejo z naslednjim dnevnim redom: I. Poročilo predsedstva. II. Načrt zakona o neposrednih davkih. III. Eksekucija pristojbine v davčnem postopanju. IV. Naše prometne razmere. V. Poročilo računskih pregledovalcev o zborniških računskih zaključkih za leto 1920 in 1921. VI. Zborniški proračun za l. 1923. VII. Razne prošnje za podpore. VIII. Volitev zborničnega zastopnika v odbor obrtno-nadaljevalne šole v Središču.

— g Zagrebški zbor. Prijavnice za II. sajam, koji će se održati od 22. IV. do 1. V. 1923, već su izišle i razasijale se. One trzdiše, koje su kod prošloga sajma trzale, da im se rezervira mesto za II. sajam, dobiti će najprvo prijavnice. Ako bila koja tvrtka — što želi sudjelovati na sajmu — ne bi dobila odnosne tiskanice, neka se izravno obrati na ured Zagrebačkog Zbora te će joj se poslati. Priporinje se, da će se mesta razdijeliti onim redom, kako je tko prijavljen, pa je u interesu stranaka, da pošalju čim prije prijavu. Do sada je oko 470 tvrtki najavilo sudjelovanje na sajmu. Kod popunjavanja prijavnoga formulara treba pominjivo pročitati sajamski red, koji je tomu formularu priložen.

— Gorjuške pipe in čedre. Med narodno blago, ki je tipično za našo Gorenjsko, spadajo tudi gorjuške pipe in čedre. Priljubljenost so še danes med kmetijskim ljudstvom, tako da jih najdemo še mnogo posebno med starejšimi kmeti. Ta nekdanj cvetoča domača obrt je bila osredotočena od nekdaj na Gorjušah v Bohinju, kjer jih je izdelovala skoraj vsaka hiša. Danes pa je ta domača obrt žalibog zelo ponehala, vendar se je po inicijativi Zveze za turški promet posrečilo jo zopet poživeti. Ravno kar je prispelo iz Gorjuš nekaj takih pip, ki so razstavljene v izložnicah Tourist-Office na Dunajski cesti in ge. Marije Tišar v Šelenburgovi ulici. Gorjušani razločujejo tri vrste pip: čedre ali pastirske pipe s čudno zaokroženimi rezbarijami, potem jurčke, kratke pipe brez teh rezbarij in pa fajfure, pipe malo daljše oblike. Vse te pipe so izdelane iz trdega hrastovega lesa in umetno vložene z bisernicami. Kdor je osebno gledal trdopolno delo Gorjušanov prečno izreženo iz trdega hrastovega lesa

obliko pipe, se bode naravnost čudil razmeroma nizkim cenam. Din. 20 do 25, za katere jih prodajajo. Delo je povsem ročno delo in vzbujajo posebno oblike vložnih bisernic obudovanje tudi bolj razvijenih poznavalcev narodnega blaga. Tudi med našimi meščanskimi krogi raste veselje in zanimanje za narodno blago in gotovo je, da bodo te pipe, od katerih je dospelo le majhno število 32 pip, v kratkem razprodane.

— g Avstrijska zunanja trgovina. V prvih devetih mesecih t. l. je uvozila Avstrija blaga 55.4 milijone met. v vrednosti 1176 milijonov zlatih kron, izvozila pa je 16 milijonov met. v vrednosti 780 milijonov zlatih kron. V tretjem četrtletju se je zvišala vrednost izvoza za 60%.

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

DRAMA.

Ponedeljek, 11. dec.: Kralj na Betajnovi. V spomin četrte obletnice Cankarjeve smrti. Red E.
Torek, 12. dec.: Zaprtlo.
Sreda, 13. dec.: Živi mrtvec. Red D.
Četrtek, 14. dec.: Idijot. Začetek ob pol 8. Red B.
Petek, 15. dec.: Kralj na Betajnovi. Red C.
Sobota, 16. dec.: Svaiba Krečinskega. Red A.
Nedelja, 17. dec.: ob 3. popoldne: Krojaček-junaček. Izven.

Ob 8. zvečer: Kralj na Betajnovi. Izven. Ponedeljek, 18. dec.: Ploha. Rde D.

OPERA:

Ponedeljek, 18. dec.: Ploha. Red D.
Torek, 12. dec.: Prodana nevesta. Red D.
Sreda, 13. dec.: Carmen. Red A.
Četrtek, 14. dec.: Gorenjski slavček. Red C.
Petek, 15. dec.: Prodana nevesta. Red E.
Sobota, 16. dec.: Zaprtlo.
Nedelja, 17. dec.: Seviljski brivec. Izven. Ponedeljek, 18. dec.: Zaprtlo.

— Cankarjeva proslava. Ob četrtek četrte obletnice smrti Ivana Cankarja prireditelj SDJZ »Svoboda« slavnostno predavanje v spomin Ivana Cankarja. Predavanje se bo vršilo v ponedeljek 11. t. m. ob 8. zvečer v dvorani mestnega magistrata. Vstopnina znaša za kritje stroškov za sedeže 3 D., za stojalca 1 dinar.

— Otvoritev slikarske razstave v muzeju. V navzočnosti pokrajinskega namestnika g. Ivana Hribarja je otvorila danes dopoldne znana umetnica g. Antonijeta Bogdanović-Četina v tujakšnem muzeju slikarsko razstavo, ki bo odprta do 9. januarja dnevno od 9. do 15. ure. Čisti dobček je namenjen v korist slepih vojni invalidov naše države. Med razstavljenimi slikami je nekaj umetniško dovršenih originalnih umotvorov, ki po svoji individualni sili vzbujajo splošno zanimanje. Ker ima razstava dobrodelen namen, bi bilo želeli, da jo obišče čim največ občinstva. Vstopnina znaša 3 Din, za dijakke 1 Din.

— Zbaničnik Fr. Drobne pesmi. Z risbami okrasil Rajko Subic. V Ljubljani 1922. Natisnila in založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Strani 39, cena vezani knjigi 7 Din. Poleti l. 1918. je padel na italijanski fronti enoindvajsetletni dijak France Zbanič. Šele sedaj čutimo in vemo, kaj smo izgubili z njim, kajti po zbirki, ki jo je izdala pred letom Tiskovna zadruga in pa po zgoraj navedeni ni nobenega dvoma več, da je legel z Zbaničnikom v prežgodni grob eden najbolj nadarjenih in najzlobljih pesnikov naše komaj doraslojče generacije. Tudi pri njem se je ponovila Murnova in Kettejeva tragedija. Zvečič »Drebnih pesmi«, ki jih je izdala te dni Učiteljska tiskarna obsega 15 »drebnih pesmi«, ki vse zaslužijo, da pridejo čimprej v naše šolske knjige, kajti takih priskrbi in res otroških verzov po Zupančičevem »Cicibanu« in »Ugankah« naša mladina še ni slišala. Prelepo zbirko uvaža pesnikov življenjski (sliko), ki ga je napisal njegov stric dr. Zbanič, krasi jo pa 10 prav posređenih Šubičevih risb. Tudi zunanja oprema drobne knjižice je zelo prikladna, vsled česar je ne priporočamo samo mladini, temveč tudi odraslemu občinstvu kar najtopleje.

— K. Ewald: Mat narava pripoveduje. Slovenski mladini spisal P. H. Natisnila, založila in izdala Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Str. 216, cena 24 D. K. Ewald je eno izmed najbolj znanih imen novejši nemške literature, zato je bila gotovo srečna misel Učiteljske tiskarne, da je poklonila naši slovenski mladini eno njegovih najlepših knjig v slovenskem jeziku. Zbirka vsebuje 14 prekrasnih pravljic in bajk iz življenja večno lepe narave. Vse kažejo pisateljevo bujno fantazijo, sijajen pripovedni talent in gorko ljubezen do narave. Prepričani smo, da po knjigi ne bo segala samo naša mladina, temveč tudi odraslo občinstvo, saj je gotovo to ena najlepših tovrstnih knjig na današnjem našem knjižnem trgu. Učiteljska tiskarna ji je dala tudi okusno zunanjo opremo.

— Češke pravljice. Poslovenil dr. I. Lah, ilustriral Rajko Subic. V Ljubljani, 1922. Natisnila, izdala in založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Str. 68, cena vezani knjigi Din. 12.—. Božena Nemcova je gotovo ena izmed prvih imen češke literature sploh, zlasti pa še češke mladinske. Slovenska mladina pozna njeno prekrasno Babico in pa dva zvezka pravljic v prevodu dr. L. Pivka, ki tvorijo gotovo najbolj priljubljeno čtivo naše mladine. Podjetna Učiteljska tiskarna je gotovo ustregla mladini, da ji je izdala, sedaj še en zvezek v prevodu dr. I. Laha. Zbirka obsega 9 pravljic B. Nemcove ter po eno K. J. Erbenovo

in dr. Tilleja. Vse to so pravi biseri otroške poezije in jih bo pozdravila mladina gotovo s prav tistim veseljem, kakor dosedaj. Zbirko je bogato okrasil naš mladi grafik R. Subic, ki stopa s tem delom šele drugi pred široko javnost, a obeta postati že sedaj eden prvih naših ilustratorjev. Učiteljska tiskarna je poskrbela tudi za elegantno zunanjo opremo, zato knjigo toplo priporočamo.

— Kraljevič Marko — 1923 je lična mladinska knjižica s koledarjem, ki jo je založila Družba sv. Cirila in Metoda. Knjižica je spisana za našo šolsko mladino in obsega nekaj lepih pesmic in mnogo povesti. Črte iz življenja pokojnega kralja Petra I. Osvoboditelja in našega kralja Aleksandra krasita tudi slike obeh junakov. Po spisih in pesmicah so zastopani naši najboljši mladinski pisatelji. Beletističnemu delu sledi koledarček za leto 1923. Knjižica je vezana in ima žepno obliko ter stane 5 Din. Na knjižico »Kraljevič Marka« opozarjamo zlasti šolska vodstva in pa voditelje, ki žele napraviti svojim otrokom za Božič veselje. P. n. šolska vodstva prosimo, da naroče knjižice skupno vsled drage poštne. Naročila sprejema Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Glasbeni vestnik.

— Koncertna turneja »Beogradskega pevskega društva«. Kakor javljajo iz Beograda bo »Beogradsko pevsko društvo« v januarju prihodnjega leta priredilo koncertno turnejo po Hrvatski, Slavoniji in Sloveniji.

JULIJSKA KRAJINA.

— Novi Italijanske šole v Istri. Tržaška »Era Nuova« poroča, da prihajajo oblastem dan na dan prošnje za ustanavljanje italijanskih šol med jugoslovenskim prebivalstvom. Tako se odpirajo v kratkem okoli Buzeta tri nove italijanske šole med čistim jugoslovenskim prebivalstvom. »Naša Sloga« pa poroča, da ima na primer Račjani v Čičeriji italijansko šolo. Domači zaslepljeni so prosili za tako šolo in oblast jim jo je seveda z veseljem dala. To so pač nad vse žalostni pojavi, ki kažejo, kako z lahkoto rodi uspehe italijanski pritiski! V Moščenicah imajo tudi italijansko šolo. Seveda je ni bilo potreba, ali priganjači so zborni skupaj nekaj otrok, tudi še pod šestim letom, in tako je sedaj tam italijanska šola, v katero ne hodi niti 20 otrok.

Tuja podjetja v Zagrebu in Ljubljani.

Zagrebski »Pokret« je prinesel zadnji čas zanimive članke o nenarodnem značaju gotovih zagrebških zavarovalnic, o nezavednosti in celo sovražnosti njih vodilnih organov napram državi in narodu ter o tem, kako prevladuje med njimi tuj, to je nemški in madžarski element. Zdi se, da je to prava slika Zagreba, kakršen je danes v obče, namreč hebrejsko - švabski in madžarski. Kam plove Zagreb? Zagreb, ponos hrvatskega naroda, prestolnica onega lopega in zdravega hrvatskega nacionalizma, ki tvori v jugoslovenski zgodovini najlepša poglavja, ta hrvatski Zagreb je postal eldoradoid židov in Madžarov! In trdi se, da je ravno s pomočjo teh tujih elementov zamogel pridobiti sijaj kulturnega velemeta. Lahko si tužra, majka hrvatska; na eni strani te časte z vso gorečnostjo, na drugi pa te taji in zaničujejo. Zato bo češčenje le zunanje, ker je posebno glasno takrat, kadar se hoče s tem koga žaliti. Blizu se doba, ko bo v Zagrebu govoril hrvatski le še seljak iz okolice, in tudi ta pritaženo, ker vsa ona fina gospoda bo čebliala nobel nemški in madžarski. Fuit Zagreb!

Zanimivo je, da nahajamo tudi v Ljubljani slične pojave, in sicer približno pri ravno istih zavodih, kakor v Zagrebu, izvenemši madžarsčino, ki je tu ni. »Slov. Narod« je nedavno že opozoril na nekatere firme, ki da so protijugoslovenskega značaja in jim ni zaupati. Znano je tudi, da se v gotovih podjetjih in zavodih govori pretežno nemški, tako da se je nekdo celo pohvalil, da se je kot uradnik vsaj naučil nemški. To pa je po našem mnenju postojanskega pomena, kajti nemško govorjenje lahko ravnateljstvo prepove in podjetje ima poleg lepe firme tudi jugoslovenski poslovni jezik. Glavno in merodajno je to, da se je misljenje vodstva in onih ljudi, ki prejemajo dividende, taničenje, dobiček. Kdor pri izbiri zavarovalnic ali drugih pridobitnih podjetij hoče upoštevati nacionalni moment, naj si natanko pogleda jedro, in odločitev ne bo težka.

Odobravamo »Pokretov« klic popolnoma, samo če ni prepozno. Ni pa še prepozno za Ljubljano. Naša in dolžnost države je, da vsak »zagrebški« pojav v Ljubljani pravočasno opazimo in zadržimo, podjetjem pa, ki poslujejo v prid sovražnim elementom, takoj v začetku spodkopljemo tla.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 11. decembra 1922.

— **Sušteršičev povratek v domovino.** Kakor smo izvedeli, se vrne danes v domovino bivši deželni glavar Ivan Sušteršič. Stanoval bo v hotelu »Strukelj«. Povrne se v domovino po štirih letih prognanstva. Ne bomo se spuščali v nobene rekrimacije, povdarjamo samo to, da je bil dr. Sušteršič ves čas, ko je deloval v političnem življenju, neizprosen nasprotnik onih naprednih idej, ki jih je propagiral naš list od svoje postanka. Bil je predvsem zaklet sovražnik slovenske vzajemnosti in jugoslovenske ideje. V prognanstvu, pravijo, so se njegovi nazori baje bistveno izpremenili. Dr. Sušteršič je postal, tako vsaj zatrjujejo, zlasti v pogledu jugoslovenske politike iz Savla — Pavel. Ako je to res, jemljemo z zadoščenjem na znanje to njegovo novo orijentacijo, v katero bomo verjeli šele, ko ji bodo sledila tudi dejanja. Spominjajoč se njegove politične prošlosti pa izjavljamo, da mu ne bomo zaupali vse dotle, dokler z gotovimi čini ne dokaže, da je v resnici v svojih temeljnih spremenil svoje staro mišljenje in čustvovanje ter delansko postal nov človek, ki bo s svojim delom blagoslovljal to, kar je preklinjal v mrklji svoji preteklosti.

— **Odlikovanje.** V juščini službi sta bila odlikovana gosp. Ivan Okretič, vrhovni državni pravnik, z redom sv. Save III. vrste in gosp. Jože Miklaušič, ravnatelj pomožnih uradov, z redom sv. Save V. vrste, oba na stolu sedmoročice, oddelek B. v Zagrebu.

— **Kraljev dar.** Kralj je umetnikom Savi Todorovič in Iliji Stančević iz Beograda, povodom njunega 40 letnega umetniškega delovanja, vsakemu daroval s svojim monogramom okrašen ustnik iz lančarja. Jubilar M. Gavrilovič je prejel zlato kavatno izlo.

— **Promocija.** V četrtek, dne 14. t. m. bo promoviran na dunajski univerzi Jože Sekina iz Ljubljane, za doktorja vsega zdravilstva.

— **Djaki in obisk kinematograf.** Po najnovejši odredbi naučnega ministrstva imajo ravnatelji srednjih šol strogo paziti, da dijaki omenjenih zavodov ne bodo posejali nedovoljenih kino-predstav.

— **Predavanje Jugoslovensko-češkoslovaške Lige.** Opozorjamo na predavanje dr. Ivana Laha o temi »Češki in naši bojovniki za svobodo 1848.« ki se vrši v ponedeljek, dne 11. decembra 1922, ob 20. zvečer v veliki dvorani Mestnega doma. Skl. optične slike. Vstopnina 1 Dinar za osebo.

— **Zgodovinsko predavanje v Brežicah.** V nedeljo, dne 17. tm. se vrši točno ob 19. uri v veliki dvorani »Narodnega doma« v Brežicah zgodovinsko predavanje o mestu Brežice. Predava univerzitetni profesor dr. Ilesič iz Zagreba. Po končanem predavanju uпрizori dramski odsek »Citatinice« v Brežicah »Navaden človek«, veseloigra v treh dejanjih. Spisal Branislav Nušić.

— **Konzulat češkoslovaške republike v Ljubljani opozarja** tujakim trgovcem krog, da je ministrstvo zunanjih zadev CSR v Pragi z ozirom na trgovske odnose med CSR in kraljevino SHS dovolilo sledečo olajšavo za trgovce, ki potujejo v CSR. Vsakemu trgovcu, ki potuje radi nabavke češkoslovaškega blaga v CSR in si v to svrhu potom svoje prilatelne trgovke v CSR preskrbi priporočilo pristojne trgovske in obrtniške zbornice v CSR, se znižajo normalne pristojbine za vidiranje potnega lista na polovico. Ta olajšava velja samo do konca leta 1923.

— **Smrtna kosa.** V Ljubljani je umrl v 78. letu starosti znani posestnik in gostilničar »pri Starem Tišlarju« v Kolodvorski ulici g. Anton de Schia va, doma iz Cerknice. Bil je vedno zvest pristaš napredne stranke. — V Radoviščah v Macedoniji je preminil v zvestem izvrševanju službe major pri 43. pehotnem polku g. Ivan Orehek. — Blag jima spomin!

— **Nove zgradbe za ministrstva.** Ministrstvo javnih del je odobrilo kredit 60 milijonov dinarjev v svrhu zidanja novih zgradb za ministrstvo poljedelstva in socialne politike.

— **Železnica Ljutomer-Ormož.** Železniško ministrstvo je odobrilo prvi obrok kredita za zgradbo železniške proge Ljutomer-Ormož v znesku 1 milijona dinarjev.

— **Ogromen deficit v proračunu celjskega mesta.** Proračun mesta Celja je že sestavljen in pride še tekom 14 dni v občinski seji k pretresu. Začasno izkazuje 8.000.000 K deficit.

— **Postavitve skrinjice za ptičjo hrano.** Pišejo nam: Zima in mraz sta tu! Zadnji je prignal domače ptice pevke vseh vrst v obliže hiš — na vrtove in v drevorede, kjer si iščejo hrane. Toda manjka še hišice za ptičjo hrano. Čas je, da se jih postavi in z živim napolniti!

— **Promet na podaljšani Miklošičevi cesti.** Ker je novi del te ceste zvezan s Cesto na Južno železnico, nasut in s parnim valjarjem utrjen, se je promet na tej cesti že pričel. Upati je, da bo v prihodnjih dveh letih zazidan ob tej cesti tudi še ostali stavbni svet na obeh straneh, ostali prostor pa za to okolico primerno olepšati.

— **Tako je prav.** Iz Polzele nam pišejo: Jadikujočemu dopisniku, da bi »Sokole« razpel svoja krila bolj energično, priporočamo, da se z večjo energijo poprime dopisovanja na čast tukajšnjim Nemcem v »Cillier Zeitung«, ne pa v neinformiranem naprednem tisku. Privatni postranski zaslužek je mastnejši in bolj diši, četudi je iz nemških rok, kot pa oni nas davkoplačevalcev. Cenjeni dopisnik — 17. december se bliža, potrudite se, saj ne bo zastoj!

— **Pokojninsko zavarovanje namoščencev.** 1922. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani, 8. Strani 112. Cena s poštnino vred Din 15.—. V lični ročni obliki je izšel pri Tisk. zadrugi v Ljubljani Statut Pokojninskega zavoda za namoščence s strokovnjaškimi pojasnili in dodatki, iz katerih vsak zavarovanec lahko dožene svoje dolžnosti in svoje pravice do Pokojninskega Zavoda. Za vsakega privatnega namoščence je zato knjižica velike važnosti.

— **Vloge na tekoči račun pri Mestni hranilnici Ljubljani.** Kakor se nam poroča, je ministrstvo trgovine in industrije dovolilo Mestni hranilnici Ljubljani, da sme poleg hranilnih vlog sprejemati tudi vloge na tekoči račun. Glej inserat v današnji številki lista.

— **Zimska setev se je letos,** kakor se glase poročila z dežele, vsled dolgotrajnega jesenskega deževja močno zakasnila in kmetje pri prihodnji žetvi ne pričakujejo toliko pridelka kot lani, dasti pridelajo v normalnih časih komaj za lastno potrebo. In tako bo treba seči zopet po bananah žitu in — ameriški moki.

— **Čevlji za zimsko vreme,** močni, topli, posebno priporočljivi za gg. oficirje, lovec itd., se debe na glavni zalogi tovarn Peter Kozina & Co. Ljubljana, Breg 20. Kupite jih, dokler še zaloga traja!

— **Prazna stavbišča v Ljubljani.** Pišejo nam: Menda ni kmalu najti mesta — o kak »prestopilci« niti ne govorimo — kjer bi se gledalo tako malo na olepšavo njegove »središča« za zazidavo praznih stavbišč, kakor v Ljubljani. Če bi se bila številna stavbišča, nastala po potresu (1895) in kasneje ob velikih cestah in ulicah v središču Ljubljane, pred vojno, ko so veljala bagatel, zazidala, bi imeli danes (seveda ob modernem in primernem regulacijskem načrtu) mesto razgritih in s palačami in obnem z vilami nameščenih ulic in cest, lahko kar cele »ringe«! Danes so ta stavbišča seveda draga. Poglejte se na Blewsovo, Dunajsko, Resljevo, Miklošičevo, Gosposvetsko, Aleksandrovo, Simon Gregorčičevo, Rimsko cesto: plača, poleg hiš s predvrti, nezazidan svet (travniki, dvorišče itd.), z eno besedo: »raztrgana« ulica tu, raztrgana tam, v Ljubljani pa je danes še 40 najlepših stavbišč nezazidanih. Kake obresti donajajo stanovanjske hiše, priča 10 najlepših stanovanjskih hiš v Ljubljani, katere je pokupil med vojno za par sto tisoč kron praktičen tujec, ki na reprezentuje danes vrednost 50 do 60 milijonov!

— **Maščevanje radi odpovedi službe.** Iz Maribora nam poročajo: Alojzija Kachel v Št. Janžu na Vučenicah je imela za svojega majerja Antona Hermana, kateremu je radi malomarnosti v službi odpovedala 20. avgusta, 21. avgusta v noči pa so poginili štirje prašiči, kateri so bili, kakor je živinik zdravnik Pavel Kolenc dognal, zastrupljeni. Radi tega je g. Kachel stvar ovdela pri orožništvu in to je dognalo, da je bil Herman v posesti miške, katero je boje našel in ki jo je, kakor je pri razpravi sam potrdil, tudi sam zaužival. Herman je bil na nato obtožen, da je on zastrupil svinje. Obsojen je bil pri okrožnem sodišču v Mariboru na osem mesecev težke ječe s postom, trdim ležiščem in temni poostre.

— **Ponesrečeni puškar Cutič umrl.** Iz Maribora nam pišejo: V nedeljo dopoldne se je po Mariboru raznesla vest, da je pri eksploziji ponesrečeni puškar Dragotin Cutič vsled težkih notranjih poškodb umrl v javni bolnici. V soboto večer je vzbudil veliko pozornost čudni popravek zastopnika Cutičeve žene, ki skuša v »Marburgerische demetri« v trditve o vtihotapljenju in sploh eksistenci avstrijskega smodnika, vojaških pušk itd. Popravek je vzbudil že zato pozornost, ker je po polici in vojaštvu ugotovljeno, kar skuša Cutičev zastopnik demetirati.

— **Truplo župnika Gabrška najdemo.** Na Fužinah so iz Ljubljane v soboto pojeznili župnika Frana Gabrška, ki so ga pogrešali več tednov. Gabršek se je 25. okt. zvečer vračal domov v Tomišel in je pri tej priliki bržkone po nesreči padel v Gruberjev prekop. Možno je tudi dejstvo, da je župnik postal žrtev roparskega napada. Vso stvar sedaj preiskuje oblast.

— **Poskusen samomor.** Danes dop. ob 10.15 se je v veži hotela »Slo« ustrelil 23 letni Dante Serpo iz Trsta. Kroglja mu je prodrla pljuča tik pod srcem. Prepeljali so ga v bolnico in je njegovo stanje zelo opasno. Samomorilec je napisal tri pisma, v katerih navaja razne vzroke za samomor.

— **Obsojen bančni ravnatelj.** Ravnatelj »Hrvatske banke d. d. v Zagrebu« je bil obsojen na 200.000 K globe in tri mesece zaporu radi dviganja cen premoga. Ravnatelj je v Zemunu prodal vagon premoga za 59.59 za met. stot. Kasneje je radi povišanja plač delavcem zahteval za isti premog 75.75. Obsojeni ravnatelj je vložil priziv.

— **Velika ponesreba.** Pri reviziji blagajne carskega urada v Splitu je bil ugotovljen primanjkljaj 300.000 dinarjev. Glavno nadzorstvo je takoj odredilo preiskavo.

— **Nasilna štiriposredna detelja.** V Slomškovi ulici je stražnik Homovec skušal večer 10. dec. zvečer ustaviti štiri razgraje, ki so rjuli kakor, da bi bilo najmanj pol Ljubljane skupaj zbrane. Lična četverica pa se je stražniku uprla in delavec Anton Erjavc je navajal z vso silo nanj. Podstavil mu je nogo, da je stražnik padel ter skušal na tleh ležečega suniti z žepnim nožem. Le hitri intervenciji nekaterih pasantov se je posrečilo nasilneža ukrotiti. Ostali so med tem pobegnili. Erjavc je moral v zapor.

— **Dvojni roparski umor v Novem Sadu.** Ko sta se peljala posestnikov sin Milorad Getić in hlapec Rada Cvekac nov od sejma v Ceneju proti Novemu Sadu domov, sta bila od nekega neznanca nenadoma napadena. Hlapec je dobil strel v glavo, sin pa dva strela v usta. Napad se je izvršil pri belem dnevu. Ropar je svoj žrtvi izropal, narkar je izprejel enega konja in odjahal.

— **Ponarejalci denarja strogo kaznovani.** Pred tržaško sodnijo so bili klicani 32letni L. Markovič iz Kopra, 35letna vdova Buschini, 26letna Josipina Tul in 30letna Ana Prasel iz Kopra, ker so razpečavali ponarejen denar po tisoč in sto lir v velikem številu. Obsojeni so: Markovič in Buschini na 2 leti zapore in 300 lir globe, Josipina Tul na 23 mesecev in 10 dni zapore ter 583 lir globe in Ana Prasel na 11 mesecev in 20 dni zapore ter 87 lir globe.

— **Pokradel je dne 4. decembra 1922. 1000 kron nagrade onemu,** ki mi naznanj bivališče Jurja Kosabera, rojen 1894 v Zibici okraj Slivnica — Celje, je samski izučeni čevljar, postave velike, okrogel obraz, lasje črni, oči rjave, na desni roki ima pokvarjene tri prste ter je bil pri meni zaposlen kot kočijaž in mi je pokradel mnogo stvari ter s istimi neznano kam odšel. Njegovo bivališče je javiti polici v Sisku ali pa na moj naslov: Ernest Hubeny, Sisak, Kavarna »Jugoslavija«.

— **Mestna zastavljajnica ima tomesčno dražbo aprila 1922** zastavljenih predmetov, v četrtek, 14. t. m. ob 3. popoldne.

— **Pomagajte! Na Selo pri Ljubljani** se nahaja številna železničarska rodbina s petimi otročki, ki jim je mati po porodu bolhina in oče pohabljen, v največji bedi, otroci so bosi in nagl, rodbina je brez kuriva in potrebnih živil. Apelujemo na dobrosrčnost naših somišljenikov. Upravištvu sprejema, izkazuje in odpošila nile darove prizadetim.

— **Tanja Fedorovna Prekrasna** ljubavna drama, ki se je že večer predvajala v Kino Tivoli, je bila vzrok direktnemu navalu na kino s strani občinstva in polovico ljudi je moralo oditi brez vstopnic. Drama, ki se odikuje po izvanredno krasni scenariji in režiji, je res klasično delo moderne umetnosti in prikazuje v glavnem originalne običaje ruskega naroda. Krasotica Lya Mara v glavni vlogi s svojim očarljivim nastopom in mimiko, pa naravnost sugestivno omamljuje obiskovalce kina. Naj nihče ne zamudi in si ogleda izvanredni film.

Sokolstvo.

— **Zbor II. Školske župe v Mariboru** je izdala sokolskemu naraščaju namenjen koledar za l. 1923. ki vsebuje tudi več kratkih, stvarnih člankov o sokolskem glibanju.

— **Sokolsko gledališče v Radovljici** vrzori v nedeljo dne 17. t. m. ob 3. popoldne znameniti Ochorov izkaz »Bratje sv. Bernarda«, ki se je igral po svetovnih odrih. Izra nam kaže, kako napačno delajo starši, ki silijo otroke v duhovski stan, ki je na zuna idealen in lep, v resni i pa nasprotujoč naravnim zahtevam človeštva. Delan'e se vrši po večini v samostanu bratov sv. Bernarda, kjer se vrši ta in z vso mogočo hinavščino zakrita borba za epapostno mesto. Kdor hoče vedeti, kakšno življenje vlada v samostanih, naj izre ne zamudi.

— **»Sokole« na Polzei,** se zahvalinje tem potom prav iskreno vsem cerj. darovalcem, ki so nam omogočili tako bogato obdariti na Miklavžovo vso šolsko mladino tukašnje 6 razredne osnovne šole. Odbor. (Imen darovalcev ne moremo priobčiti, ker nam nedostaja prostora. Uredništvo.)

TURISTIKA IN SPORT.

INOZEMSKÉ NOGOMETNE TEKME.

— **Dunaj, 11. decembra.** (Izv.) Radi snega je bila večina nogometnih tekem uklenjena. Igrala so samo štiri društva. Amfra: Wacker 4 : 1 (2 : 0), dalje Waff : Wiena 1 : 1.

— **Praga, 11. decembra.** (Izv.) Ob navzočnosti 11.000 gledalcev je bila večer odigrana nogometna tekma Wlen : Praga. Praga je Dunajčane premagala in je bil končni rezultat 6 : 4 (3 : 1).

Društvene vesti.

— **Društvo stanovanjskih delavnikov za Slovenijo** opozarja, da se vrši prihodnja javna odborova seja v sredo dne 13. decembra t. l. ob 20. uri v veliki dvorani Mestnega doma. Društvena pisarna daje članom dnevno od 18. do 20. ure informacije Sv. Petra cesta št. 12, pritličje, desno.

Velikanska goljufija z umetnim gnojilom.

111 vagonov prodano kot sol. V Zagrebu in Beogradu je policija aretirala več odličnih trgovcev, ki so prodajali umetno gnojilo »Kajnite« za pristno kuhinjsko sol. Največje slemarije s kajnitom je delal trgovec Dušan Kralj iz Zagreba, ki je dobavljal umetno gnojilo od tvrčke Tonje in Rožman v Mariboru in je razpečeval dalje ter prodajal raznim trgovcem v Beogradu, Zemunu itd. kot prvotno kuhinjsko sol. Zanimivo je pri tem, da je »Kajnite« popolnoma sličen soli in ima isti okus tako, da se lahko premosti celo večak, je pa silno škodljiv za dravje in pokvarja vso jed. Slemarija se je odkrila v Beogradu, kjer so nekateri domačinke radi pokvarljeni jedi priljavile trgovce. Radi tega je bilo večje število trgovcev aretiranih, ker jim je bilo znano, da prodajajo umetno gnojilo za sol. Kralj je v celem prodal 111 vagonov »Kajnite«. Vsi poštenje trgovci so bili oddani sodišču.

Borzna poročila.

— **Curib, 11. dec.** (Izvir.) Današnja predborza: Zagreb 1.75, Berlin 0.063/., Praga 16.80, Dunaj 0.0075, Budimpešta 0.23, Mitan 26.65, London 24.25, Pariz 37.55, Newyork 5.305, Bukarešta 3.25, Solija 3.95. — **Glektne borze v Rusiji.** Svet ljudskih komisarijev v Moskvi je potrdil naredbo o osnovanju efektivnih borz, ki se prikljoplo že obstoječim blagovnim borzom.

Poizvedbe.

— **V soboto se je v Vegovi ulici našel** zlat uhan. Lastnik naj se zgasi pri g. V. Zalaznik, Emenska cesta 2/I.

— **Zepna nra z usnatin českom se je** dne 8. t. m. izgubila na novomeškem kolodvoru. Pošten najditelj naj jo odda istotam proti primerni nagradi.

— **Naše so se bele korale.** Dobe se naj v trgovini rokavic O. Bračko, Dunajska cesta št. 14.

— **Zgubila se je temnorjava bna v** soboto zvečer od Florianske ulice čez svetega Jakoba most po Salendrovi do Hilsrjeve ulice. Pečen najditelj naj jo odda proti dobri nagradi v Františkanski ulici 6, drožarna Kšmrlj.

Spominjajte se

„DRUŠTVA SLEPIH“
Ljubljana, Wolfova 12.

Najnovejša poročila.

Kongres upodabljalajočih umetnikov.

— **Zagreb, 11. decembra.** (Izv.) V saborski dvorani je bil včeraj otvorjen kongres upodabljalajočih umetnikov Jugoslavije. Na ta kongres so vse pokrajinske organizacije poslate svoje delegate. V predsedstvo kongresa, ki ga je otvoril Tomislav Krizman, so bili izvoljeni Ljuba Babič, Saša Šantel, Popović in Mijić. Kongres se je najpreje spominjal velikih zaslug za narodno ujedinjenje in osvobodjenje blagopokojnega kralja Petra I. Osvoboditelja. Kongres je dalje odposlal v imenu jugoslovenskih upodabljalajočih umetnikov vdanostno brzojavko kralju Aleksandru. Kongres je nato začel razmotrivati stanovsko-strokovne zadeve. Kot glavna točka dnevnega reda je bila ustanovitev Saveza upodabljalajočih umetnikov Jugoslavije in Savezna pravila. Danes kongres zaključil posvetovanja. Na čast članom kongresa priredi mestna občina svečan banket.

Demonstracije na beogradski univerzi.

— **Beograd, 11. decembra.** (Izv.) Na beogradski univerzi je včeraj prišlo med takozvanimi marxisti (komunisti) in ostalo akademsko omladino do krvavih spopadov in pretepov. Akademsko udruženje »Pobratimstvo« je deločilo delegate za kongres slovenskega dištava, ki se ima vršiti v Pragi. Delegatom je bilo tudi naročeno, da morajo na kongresu zahtevati od bolgarskih delegatov preklic med vojno dane izjave, da Bolgari ne čutijo slovensko in da tudi niso slovenskega pokolenja. Proti temu sklepu je opozila skilcala za večerj dopolnje shod akademsko omladine. Shoda so se udeležili številni akademiki. Pred pričetkom shoda je prišlo najpreje do osebnih preprirov z marxisti, ki so razvili rdečo zastavo. To je dalo povod, da je akademsko omladina navallala na marxiste. Prišlo je do delanskih spopadov in pretepa. Marxiste so nato vrgli ven iz univerze. Akademsko omladina je marxistom iztrgala rdečo zastavo ter jo po tem na Terazijah javno zažgala. Omladina je potem po ulicah demonstrirala proti komunistom.

ITALIJA ODPUSTI 60.000 ŽELEZNIČARJEV, 10.000 POŠTNOBRZOJAVNIH URADNIKOV IN 20.000 DELAVCEV.

— **Rim, 10. decembra.** (Izv.) V zadnji seš ministrskega sveta se je razpravljalo obširno o redukciji državnega osebja. Kolikor je poveljal državni podtajnik Rocco, so različni upravni uradi uredili mnogo jednostavneše in razne državne funkcije se izroče privatni industriji (železnice, telefon itd.). Državnih uslužbencev je 600.000, pravih upravnih uradnikov 60.000, železničarjev 240.000, poštnobrzojavnih nameščencev 60.000, delavcev 80.000 in 140.000 orožnikov in finančnih stražnikov. Zadostvo bo orožnikov 40.000 in finančnih stražnikov 20.000. Železničarjev se lahko odpusti 60.000, poštnobrzojavnih nameščencev 10.000 in delavcev 20.000. Za upravo zadostvo 60.000 uradnikov. Opuste se tudi nekatere nepotrebne okrajne in okrožne sode nje.

Češkoslovaško-italijanska konferenca v Trstu.

— **Rim, 10. decembra.** (Izv.) Na konferenci pri državem podtajniku za zunanje zadeve ob navzočnosti češkoslovaškega poslanika dr. Krbala se je določila češkoslovaško - italijanska konferenca za tržaške zadeve na dan 15. t. m. v Trstu. Na konferenci gre za pospešitev češkoslovaškega prometa preko Trsta prasebi še glede izvora češkoslovaškega sladkorja. Na konferenci se bo razpravljalo tudi o delovanju italijanskih zavarovalnic v Češkoslovaški.

Spopad med Grki in Bolgari

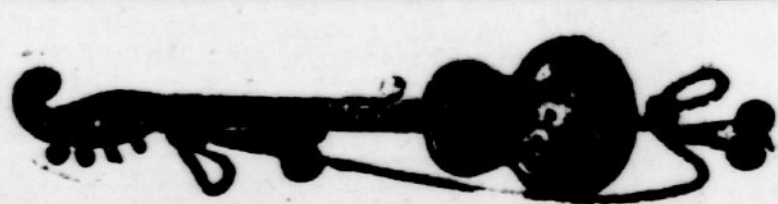
— **Carigrad, 10. decembra.** (Izv.) Orientalna brzojavna agencija poroča: »Iz bolgarskega vira se naznania hud spopad, ki se je izvršil ob meji med Grki in Bolgari. Vsi mostovi na Mesti so porušeni. Prebivalstvo iz Gumoljine beži proti Dedeagacu. V pristanišču v Dedeagacu se nahajajo zavezniške ladje.«

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSILMSER.
Odslovni urednik:
Valentin Kopitar.

Nosite zaradi
njihovih velikih
prednosti

PALMA

kaučuk pot-
petnike in pot-
plate

I. VARDIAN, Preloščica št. 27
z. p. Topolovac — Sisak. Cenik s slikami pošljem zastonj.

GENERALNA POPRAVILA AVTOMOBILOV.

Predovanje in izdelovanje novih
karoserij, lakiranje in polnjenje.

Prodaja specialitet:

Steyr avtomobili, angleški B. S. A. motorji in bicikli, francoske Michelin pnevmatike, ameriški Vacuum oje, m. st. bencin in garaziranje avtomobilov. Strokovno sold o delo in zmerne cene

Jugo-Avto d. z o. z, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36

Tamburice

za društva, zbornice in
posrednice izdeluje in
razpošila proti ga-
ranciji

Potrtega srca naznanjamo prežalostno vest, da je naš ljubi, dobri sin ozir. soprog, oče in brat, gospod

IVAN OREHEK

majar 43. poštolka

v zveštem izvrševanju svoje službe preminul v Račovišah v Mac doniji.

Granj, 9. decembra 1922.

Rodbini, Crcho'r-Ross.

Trgovski pomočnik

pošten in zanesljiv išče službo v mestu ali na deželi. Ponudbe pod „Nastop“ ali 10728* na upr. Slov. Naroda.

Dvonedstropna hiša

v Ljubljani s petimi stanovanji se za 100.000 D prodaja. Proda se eventualno tudi zadaj ležeče gospodarske poslopje. Naslov pove uprava Slov. Nar. 10741

Oddana se dve opremljeni sobi

z električno razsvetljavo in separatnim vodom v novi vili s hrano 5 gospod. ali dljakom s 15. ali 20. decembrom 1922. Naslov pove uprava Slov. Naroda.

Bukov les

jesenske sečnje za približno 200 sežnjev, pripravljen za izdelovanje drv se na licu mesta v gozdu prodaja. Kje pove uprava Slov. Naroda. 10829

Objava.

Mestna hranilnica Ljubljanska naznaja, da vsled dovoljenja nadzorstvene oblasti sprejema poleg hranilnih vlog na knjižice, katere od 1. januarja dalje obrestuje po čistih

5%

tudi vloge v tekočem računu, ki jih obrestuje proti odpovedi tudi višje. Kakor za vloge na hranilne knjižice, jamči tudi za vloge v tekočem računu mesto Ljubljana z vsem svojim premoženjem in vso davčno močjo.

Stanje hranilnih vlog
320 milijonov kron

Mestna hranilnica Ljubljanska
Prešernova ulica št. 3

Krasen božični dar.

Proda se jako lep star nakit, mošasti garnitura, velika broška in uhan. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 10737

KNJIGOVODJA

SALDOKONTIST četrt premeniti službo. Nastop lahko takoj ali pa z novim letom. Ponudbe pod „Vestnik“ 10772* na upr. Slov. Naroda.

Podčastnik išče službo

pri večjem podjetju. Več letno in stavbne stroke, kakor tudi vseh pisarniških in računskih del. Ponudbe pod „Zanesljiv“ 10745* na upr. Slov. Nar. 10745

V najem se išče trgovina

mešanega blaga z deželimi pridelki itd. na prometnem industrijskem kraju, event. s soudeležnikom s pripravnim lokalom. Ponudbe pod „Trgovinovodja“, Loka pri Žumnu, Slovenija. 10684

Odda se takoj

meblirana in event. nemeblirana soba v središču mesta v novi hiši s nadstropje z elektr. razsvetljavo in posebnim vodom. Ponudbe z navedbo najemne je vpisati pod „Nova zgradba“ — 10718* na upr. Slov. Nar. 10718

Kupi se

dobro obdržan štetišč. Ponudbe pod „Štetnik“ 10834* na upr. Slov. Naroda.

Na Mirju

se prodaja rožnata stariška pasoda. Naslov pove uprava Slov. Nar. 10763

PRODA SE

gradbena parcela ob Cesti na Rožnik. Vpraša se v upr. Slov. Naroda. 10822

PRODA SE

sesta vijolita in koncerna citre. Wagner, Dunajska cesta 75/L. 10823

Proda se

par lepih novih damskih plaščev. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 10825

Gospa

katera ne more dobiti stanovanja z možem in 7 let starim otrokom išče službo pri dobrih ljudeh, proti oskrbi in sebi in otroka. Ponudbe na upr. Slov. Naroda pod „Dobro-10826*.

Krasen auto kožuh

iz vidovih kož brez sušila, po nizki ceni na prodaj. Poizve se v upr. Slov. Naroda. 10821

Prodajalka

v trgovini z mešanim blagom popolnoma zmožna se išče za takoj. Marija Humer, Poljska pošta Sava. 10841

Intelligentno gospodično

z znanjem šivanja in perfektnim znanjem nemščine išče se k dvoje deci od 10 in 14 let. Prednost imajo one ki obvladajo tudi francoski jezik. Dobro obveščane. Adresa: Beata Vincl, soprog zdravnika, Karlovac. 10840

IVAN PUNCER

MARICA PUNCER

roj. PERMOZER

POROČENA

Murska Sobota

Vojnik

V najem vzamem žago

ali mlin in žago v gozdnatem kraju. Ponudbe pod „G. G.“ 10835* na upr. Slov. Naroda.

Prodaj

še ena nova fotografski aparat 9x12 po nizki ceni. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 10834

Prodaj se

na gospoda nova suknja iz kotelovine. Naslov pove upr. Slov. Nar. 10810

Stanovanje zamenjam.

Kuhinja, 1 velika soba (pozneje 3), lep vrt v vili Sp. Sliki za stanovanje z dvema sobama ali več v mestu. Ponudbe pod „Takoj ali pozneje 10818* na upr. Slov. Naroda.

Na prodaj dvonedstropna hiša

po 12.310 kvadr. metrov sveta v Novem mestu v bližini kolodvorja, pripravnega za industrijo. Poljska daje dr. Ivan Vask, odvetnik, Novo mesto.

Stavbišče (njlva)

v izmeri 5836 kvadr. metrov nasproti Kolinske tovarne se prodaja po primerni ceni. Ponudbe sprejema An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 10836

Zenitna ponudba.

Samce z akademsko izobrazbo, v drž. službi, 33 let star, dobro situiran, išče v svrhu ženitve znanja z gospodično ali vdovo, ki ima samostojno obrt ali posredstvo v mestu ali na deželi. Ponudbe pod „Portuna 10812* na upr. Slov. Naroda. 10812

Graščinsko posestvo

prekramna lega, tik Celja, 40 oralo, 26 stanovanjskih prostorov opremljenih, gospodarsko poslopje itd. in druga zemljišča v Jugoslaviji prodajo ceno „Realia“, Wien 1, Neutorgasse 1. 10842

Prodajalka

iščem v trgovino z mešanim blagom, tudi manufaktur. Starejša moči imajo prednost. Kje, pove uprava Slov. Naroda.

Dam stanovanje

v novo zidani vili, 20 minut od glavne pošte, 1 soba, kuhinja, kamro, predstoba in druge pritlikline. 3 mesece pozneje dobi 2 sobi, kuhinjo, kamro, predstoba, kopalnico in druge pritlikline dotični, kateri mi posodi 100.000 kron proti vknjižbi. Ponudbe pod „Signum 160 000 10838* na upr. Slov. Nar. 10838

Stanovanje zamenjam

in sicer 2 sobi, predstoba, kuhinja z elektr. razsvetljavo, v središču mesta, s stanovanjem najmanj s 3 sobami in pritliklinami v mestu. Odškodnina tudi vsoka po dogovoru. Ravnotočno plačam do 30.000 vashomur, kateri mi preskrbi najslabo v stari ali novi hiši ugodno stanovanje. Tozadavne ponudbe naj se vpošljejo na upr. Slovenskega Naroda pod „Nagrada 10848*“ 10848

Išče se primeren

trgovski lokal

ali že dobro vpeljano trgovino z mešanim blagom v najem, z inventarjem ali brez istega. Na raje v kakem prometnem kraju na deželi s stanovanjem. Cenjene ponudbe na upr. Slovenski Narod pod „Trgovski lokal-10843*“

Prodaj takoj

malo posestvo v letoviščnem kraju Sevnica 39, z vrtovi in lepo nivo, radi službe. Natančnejše pove Marija Bratuša, Sevnica 39. 10847

meblirani sobi

s prostim vodom, v središču mesta na mladega samca. Stanovanja po dogovoru. Ponudbe na upr. Slov. Naroda pod „Ravnatelj 117-10827*“

Oddam soho

sblidnemu gospodu (kot sostanovalec). Vpraša se Kongresni trg 3, III, nadstr.

Spalnica

nova, hrastova, še nerabljena, se prod. Naslov pove uprava Slov. Nar. 10816

Absolvent eksp. akademije

išče službo. Zmožen slovenščine, nemščine, francosčine, deloma hrvaščine, italijanščine. Ponudbe pod „Takoj ali pozneje 10817* na upr. Slovenskega Naroda. 10817

Elegantno meblirano sobo

išče dobro situiran samski gospod za takoj ali 1. januar. Kurivo se dostavi. Dopis pod „Trboveljska 10815* na upr. Slov. Naroda. 10815

Uradnik

s parletno bančno prakso želi nastopiti službo v kakem industrijskem podjetju. Ponudbe pod „Takoj 753 | 10832* na upr. Slov. Naroda. 10832

Izjava.

Dne 1. decembra med 11. in 12. uro ponoči sem v igralni sobi kavarne Union izrekel proti navzočemu tajniku francoskega konzulata g. Jeanu Pindelnu nekaj neosnovanih očitkov in ga neuteleljeno žalil. To iskreno obžalujem. Prosim tiste gospode, ki so bili pri ne ljubečem dogodku navzoči, da vzamejo to obžalovanje na znanje. — J. K. 10814

Za jednu veliko špeditersku radnju u Novom Sadu traži se

carinski posrednik sa kvalifikacijom.

Ponudbe do 11. decembra o. g. na adresu Dušan Zestrijan, Ljubljana, Hotel Union, slati. 10764

Nakup lesa.

Južna železnica potrebuje za leto 1923 sledeče množine mehkega lesa:

I. Smrekov in bukov les.			
Dimenzije			Rabljena množina m ³
dolžina m	širina cm	debelina mm	
5.7	28—30	20	163.300
5.85	28—30	24	61.074
4.8	28—30	35	144.028
4.7	28—30	35	95.410
6	28—30	35	487.200
5.6	24 in več	35	50.050
4.3	28—30	38	14.215
5.2	28—30	38	171.912
5.4	28—30	38	17.852
5.8	28—30	38	63.916
5.7	24 in več	38	56.316
4.3	26—30	40	149.640
5.2	28—30	40	60.320
5.7	28—30	40	132.240
5.7	32	40	145.920
5.7	17	45	65.407
4.3	26—27	45	201.240
5.7	26—27	45	66.690
5.2	28—30	66	99.528
12	20	180	12.960
4.6	20 in več	90	9.000
Skupaj			2.270.216

Pogoje glede kakovosti glej točko a.) in b.)

II. Borov les.

Dimenzije			Rabljena množina m ³
dolžina m	širina cm	debelina mm	
5.7	20 in več	50	285.000
5.7	20 in več	60	1.368.000
Skupaj			1.653.000

Pogoje glede kakovosti glej točko a.)

Pogoji glede kakovosti:

a.) Les mora biti od zdravih in svežih debel ter mora biti bele barve (ne radeč, ne rujav), ne vrtnčasto raščeno, se ne sme ločiti od sredice, brez razpok od ledu, brez pogostih prečnih vej, ne od vrščikov, mora odgovarjati dimenzijam, ter mora biti pravokotno in paralelno obrobjeno.

b.) Oddana množina mora vsebovati najmanj 80% smrekovega lesa.

Dobavni rok: do 1. avgusta 1923. Ponudniki, katerim bo dobava tega lesa oddana, imajo za točno izvršitev sklenjene dobavne pogodbe položiti 10% kavcijo ali v gotovini ali potom garancijskega pisma.

Dobava tega lesa se bo oddala v celi ali delnih množinah. Ponudbe za dobavo cele množine ali delnih množin z navedbo cene, postavljeno na katerokoli postajo južne železnice, je staviti do 1. januarja 1923 na

10833

Obratno ravnanje južne železnice
oddelek VI. v Ljubljani.

Zahtevajte

„MEDICINAL KONJAK“

z znamko

„ALKO — modri križec“

in najfinejše krem likerje!

„ALKO“, LJUBLJANA, KOLIZEJ.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskrenoljubljani oče, stari oče, brat, stric in svak, gospod

Anton de Schiava

gostilničar in posestnik

včeraj ob 7. jutraj po dolgi mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, v starosti 78 let mirno in vdano preminul.

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil jutri, v torek, dne 12. decembra ob pol 3. popoldne iz hiše žalosti, Kolodvorska ulica št. 24, na pokopališče k Sv. Križu.

Zadušne maše se bodo brale v Ljubljani in v Cerknici.

BODI MU BLAG SPOMINI!

V LJUBLJANI, dne 11. decembra 1922.

Makso Kopitar,

sin.

Frančiška de Schiava,

soproga.

Marion Kopitar,

sinaha.

Rodbine Deisinger, Cesar in Kregar.